

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/243/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226045
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112226045.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivce Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 376,18 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 22C/339/2012-102 zo dňa 25. marca 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 376,18 eur a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v exekučnom konaní sp.zn. 49Er/2043/2010, ktorý spočíval v tom, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol exekučný súd v zákonnej lehote napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Poukázal na to, že napriek povinnosti exekučného súdu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku rozhodnúť o žiadosti exekútora o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti, v prejednávacom prípade k splneniu tejto povinnosti nedošlo a o žiadosti exekučný súd rozhodol až dňa 27.1.2011 rozhodnutím o zamietnutí tejto žiadosti, pričom omeškanie trvalo viac ako 204 dní. Žalobcovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V tomto období žalobca vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s urgovaním na exekučnom súde sumu 15 eur, spolu 125 eur na aktívnu systémovú správu pohľadávky. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd dodržal pri rozhodovaní zákonnú lehotu. Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami. Uplatnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odôvodnil tým, že samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prietahov a v primeranom čase nie je dostatočným

zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru žalobcu dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Pri určovaní primeranej náhrady vychádzal žalobca z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20 000 Sk, t.j. cca 660 eur. Žalobca uskutočnil výpočet nároku alikvótnym pomerom 55 eur/mesiac omeškania pri zohľadnení počtu dní omeškania. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak bez pozitívnej reakcie.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol, aby súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodov, ktoré rozdelil na procesné a hmotnoprávne námietky a k týmto zaujal podrobné stanovisko.

Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 22C/339/2012-28 zo dňa 24.7.2013 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č.k. 16Co/9/2014-69 zo dňa 12.1.2015 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že exekučnému súdu, Okresnému súdu Trenčín, bola dňa 13.8.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, proti povinnému F. E. na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom v Bratislave zo dňa 13.4.2010, sp.zn. SR 02076/10. Uznesením č.k. 49Er/2043/2010-9 zo dňa 13.12.2010 exekučný súd žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že rozsudok rozhodcovského súdu nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, pretože priznáva oprávnenému plnenie zákonom nedovolené, odporujúce dobrým mravom a zároveň je nevykonateľný. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.1.2011. V exekučnom spise sa nenachádza žiadna urgencia zo strany žalobcu za účelom rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ani sťažnosť žalobcu na prieťahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu.

Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 a od 1.6.2010 do 31.5.2011 a dospel k záveru, že zo strany exekučného súdu nedošlo k namietanému nesprávnemu úradnému postupu. Podľa citovaných ustanovení, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, vyplýva, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti sa vzťahovala len na situáciu, keď súd vydá poverenie pre exekútora, aby vykonal exekúciu. Z textu ustanovenia nevyplýva, že by táto lehota dopadala aj na prípady, keď súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Z tohto pohľadu, podľa názoru súdu prvého stupňa, nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie, keďže súd žiadosť zamietol. Oneskorenie v rozhodnutí bolo nepochybne spôsobené tým, že žalobca žiadal vykonať exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní, pričom šlo o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Vzhľadom na ustanovenie § 45 zákona

č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v nadväznosti na ustanovenia o ochrane spotrebiteľa v Občianskom zákonníku, v zákone o spotrebiteľských úveroch, je súd vždy povinný ex offo skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje spotrebiteľa na plnenie právom nedovolené, v rozpore s dobrými mravmi. Uvedený prieskum exekučný súd vykonal a zistil, že exekúciu nemožno z týchto dôvodov vykonať. Nakoľko súd prvého stupňa nemal splnenú už prvú podmienku, ktorej naplnenie je predpokladom pre prípadnú objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody, existenciou či neexistenciou ďalších dvoch podmienok sa už nezaoberal, nakoľko takýto postup by bol nehospodárny. Z tohto dôvodu nerozhodol súd prvého stupňa ani medzitémnym rozsudkom ako to navrhol žalobca. Rozhodnutie o náhrade trov konania úspešného žalovaného odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovanému trov konania nevznikli, preto súd prvého stupňa žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného

pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predložených znaleckým posudkom na vznik škody a jej príčinnú súvislosť. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca v odvolaní namietal, že v konečnom rozhodnutí o veci (v rozsudku) rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu nebolo právoplatné a jeho vydaním súd prvého stupňa predbehol účinky jeho právoplatnosti. Takého správanie súdu prvého stupňa zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Odvolací súd vyhodnotil túto námietku žalobcu ako nedôvodnú. Rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania je rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania a nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia. V danej veci rozhodoval súd prvého stupňa o návrhu žalobcu na prerušenie konania samostatným uznesením, proti ktorému podal žalobca aj samostatné odvolanie. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že v prípade existencie podmienok pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p. (fakultatívne prerušenie konania), by zamietavé rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania bolo dôvodom nielen zrušenia tohto rozhodnutia, ale aj rozhodnutia o veci samej, nakoľko o veci samej rozhodol súd prvého stupňa v čase, keď uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nebolo právoplatné.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnosti odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Opätovná námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi Okresného súdu Trenčín Mgr. Martine Trnavskej. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č.k. 17NcC/280/2012-11 zo dňa 18.10.2012 rozhodol, že táto sudkyňa nie je z prejedávania a rozhodovania vecí vylúčená. Po odchode tejto sudkyne bola vec pridelená dňa 14.2.2013 na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Martine Dubovcovej ktorá ako zákonná sudkyňa vec prejednávala a rozhodla. Z úradného záznamu vyhotoveného zákonnou sudkyňou dňa 28.6.2013 vyplýva, že JUDr. Martina Dubovcová nebola sudkyňou ani zamestnankyňou Okresného súdu Trenčín v exekučnej veci, v súvislosti s ktorou žalobca uplatňuje nároky v tomto konaní, vo veci sa necíti byť zaujatá, k veci nemá žiadny pomer, účastníkov konania ani ich zástupcov nepozná. Odvolací súd preskúmaním dôvodnosti uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonnej sudkyne nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ju v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejedávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci sp.zn. 49Er/2043/2010 vedenej na Okresnom súde Trenčín nebola JUDr. Martina Dubovcová zákonnou sudkyňou. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietanej sudkyne nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietanej sudkyne k účastníkom a k prejedávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jej nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú. Navyiac za situácie, že o ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky už rozhodol uznesením tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie, je námietka zaujatosti vznesená žalobcom z tých istých dôvodov účelová so snahou žalobcu predĺžovať konanie námietkou, ktorej bezdôvodnosť bola v konaní posudzovaná nadriadeným a odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 8.12.2014, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa dňa 21.12.2012 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril v lehote 20 dní. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 19.3.2015. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa písomne a toto doručil právnomu zástupcovi žalobcu a žalovanému dňa 29.1.2015 spolu s predvolaním na pojednávanie nariadené na deň 25.3.2015. Žalovaný sa k návrhu na začatie konania nevyjadril napriek tomu, že výzva na vyjadrenie mu bola doručená dňa 21.12.2012. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti neospravedlnil, navrhol zrušenie pojednávania a spolu s týmto podaním podal návrh na prerušenie konania (19.3.2015). Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 25.3.2015 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejedenie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, a pokiaľ tvrdil, že sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam uvedeným v písomnom vyjadrení žalovaného, tak toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, pretože žalovaný nepodal vyjadrenie k návrhu a súd prvého stupňa z neho nemohol vychádzať. Na prejedenie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 25.3.2015 zrušiť alebo odročiť. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17NcC/280/2012-11 zo dňa 18.10.2012 o nevyhlásení sudcu Okresného súdu Trenčín z pojednávania a rozhodovania veci dňa 14.11.2012, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 16Co/9/2014-69 zo dňa 12.1.2015 dňa 29.1.2015. Tieto vykonateľné uznesenia sú v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzné a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávanej veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že žalobca podal ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol uznesením tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde). V čase pojednávania dňa 25.3.2015 na strane žalobcu a ani jeho právneho zástupcu neexistoval dôvod na zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávania zúčastniť sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednaní veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci

(§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvoláciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako neodôvodnenú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinnosť 1. júla 2004, zmena vykonaná zákonom č. 215/2007 Z.z. s účinnosťou od 1. septembrom 2007, zmena vykonaná zákonom č. 477/2008 Z.z. a zákonom č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2009, zmena vykonaná zákonom č.508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2011, zmena vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013) v znení do 31.12.2012.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti

poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp.zn. 49Er/2043/2010. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinným F. E. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinnej vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 3291539 (EX 8606/2010). V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o zastavení exekučného konania exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prieťahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevyhmáhatelnou a nevykonateľnou.

Odvolací súd konštatuje, že v danej veci možno posudzovať nesprávny úradný postup exekučného súdu len z hľadiska plynulosti konania v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, pretože vyslovenie nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote neprichádza do úvahy. Podľa § 36 ods. 1 Exekučného zákona exekučné konanie začalo dňa 13.8.2010. V čase začatia exekučného konania bolo toto konanie upravené Exekučným poriadkom v znení účinnom od 1.6.2010, ktorý v ustanovení § 44 ods. 2 nestanovoval pre prípad, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sa týka prípadu, ak súd nezistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Žalobca v konaní nepreukázal, že uznesenie exekučného súdu bolo v prípadnom ďalšom konaní zmenené alebo zrušené.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup a ani existencia nezákonného rozhodnutia exekučného súdu. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 25.3.2015 vyhlásil dokazovanie za skončené, nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a ani k porušeniu práva na kontradiktórny súdny proces.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacie dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsah odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, nepravdivé sú aj tvrdenia dodržania povinnosti súdu prvého stupňa podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a postupu podľa § 123 O.s.p. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvého stupňa za aplikácie § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc

zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. V predchádzajúcom odvolacom konaní v tejto veci sp.zn. 16Co/9/2014 bol síce žalobca úspešný, ale ako neúspešnému účastníkovi konania mu právo na náhradu trov predchádzajúceho odvolacieho konania nepatrí.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.1 O.s.p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.